

КЕРІВНИКИ УКРАЇНИ

ПРОТЕСТУЮТЬ

Київ (УНІАР). — Тут 10-го липня до Міністерства Закордонних Справ України запрошено представника амбасад Російської Федерації в Україні Бориса Нечипоренка, якому вручено заяву Президента України Леоніда Кравчука, у зв'язку з розглядом Верховною Радою Росії питання про зміну статусу Севастополя. Президент України заявив, що ухвалення Верховною Радою Росії рішення про зміну статусу міста Севастополя, є брутальним нехтуванням усіх міжнародних норм і відверте втручання до внутрішніх справ України та посягання на її територіальну цілісність.

Амбасадор ЗСА в Україні Роман Попадюк офіційно заявив, що ЗСА взяли до відома заяву Президента України з приводу рішення російського парламенту щодо Севастополя, а також той факт, що Л. Кравчук висловив намір розвинути дружні відносини з Росією. Намагання російського парламенту посилити напруження у відносинах між Україною і Росією не є своєчасним. ЗСА виступають за недоторканість кордонів згідно з Гельсінкськими угодами. Севастополь розташований на території

БОРЯТЬСЯ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 9-го липня, рішенням Кабінету Міністрів України на базі служби захисту економіки від злочинних посягань утворено Державну службу боротьби з економічною злочинністю. Одним з головних завдань новоствореної служби є боротьба зі злочинами в галузі економіки на підприємствах, в організаціях, комерційних структурах, фінансово-кредитній і банківській сферах. Державна служба боротьби з економічною злочинністю є складовою частиною кримінальної міліції МВС, матиме свої управління в областях, Республіці Крим, містах Києві та Севастополі.

Подібних злочинів в Україні виявляють чимало. Наприклад у Запоріжжі заступник начальника обласного пенсійного фонду звинувачується в наданні кредиту 100 мільйонів карбованців директору малого підприємства «Таврія» Сафроню, за хабаря у вигляді автомобіля «Таврія». У Волинській області затримано інспектора митниці, який за пропуск автомобіля без належного митного огляду через КПП Ягодин неодноразово отримував хабарі валюту через посередництво місцевого жителя. На Кіровоградському летовищі затримано директора

Українські гімнастки здобули золоту медаль в Університетських іграх

Баффало, Н.Й. — Як інформувало пресове агентство Ройтера, українські гімнастки Людмила Стовача, Тетяна Лисенко і Наталя Калініна здобули дружнє першестан в Світових університетських іграх, які проходять тут від 8-го липня.

Українки здобули 114,500 точок перед американками (114,250) і японками (108,725) у змаганнях в суботу, 10-го липня. Найвищу оцінку суддів у вправах на підлозі здобула Л. Стовача — 9,750 точок.

Г. Руседський здобув перемогу в тенісовому турнірі

Ньюпорт, Р. Ай. — Григорій Руседський, 19-літній юнак українського роду з Монтреалю, Канада, виграв свій перший «великий» турнір в групі чоловіків в Ньюпорті, Ровд Айленд, перемігши у фіналі в неділю, 11-го липня, аргентинця Гавіра Франу вислідом 7-5, 6-7 (7-9), 7-6 (7-5). Цією перемогою Г. Руседський закріпив за собою

Д-р І. Соневицький викладатиме церковну музику в Україні

Нью Йорк. — Відомий музиколог і композитор д-р Ігор Соневицький з запрошенням на шкільний рік 1993-94 в Україну для читання циклу лекцій з історії української церковної музики у Львові та Дрогобичі.

У Львові він перебуватиме на запрошення ректора Вищого Державного Інституту ім. Миколи Лисенка, щоб дати в цьому інституті цикл лекцій з історії української церковної музики.

ЗУСТРІЧ НА «ТРИЗУБЦІ»

Горшак, Па. — Тут у неділю, 18-го липня, о год. 1-й по полудні на Тризубці відбулась зустріч глядачів і слухачів Години українських мелодій Романа Маринюка. Гостями оркестра М. Хомута «Мрія» Вступ 3 дол.

РУМУНІЯ ПОДАЛА до швейцарського суду колишнього румунського короля Міхая І. Його звинувачують у тому, що в 1947 році, вирушаючи у вигнання, він забрав зі собою 42 картини знаменитих мистців XV і XVI століть.

„Чи Драйфус в Єрусалимі?“

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О.К.). — Під таким риторичним запитом появилася в газеті „Нью Йорк Пост“ з 7-го липня стаття Петрика Бюкенена, добре відомого зі своєї відваги у висловлюванні опії прихильності до українців, зокрема, коли йдеться про справу Івана Дем'янюка.

Тим разом І. Бюкенен коментує останній звіт федерального судді Томаса Вайзмана, в якому доказано, що Департамент юстиції зігнував докази, що вони судять фальшиву особу і що це викликає великі сумніви чи правильно видано І. Дем'янюка із ЗСА, а в слід за тим засуджено на кару смерті в Ізраїлі. І. Бюкенен порівнює тепер цю помилку до славної справи Альфреда Драйфуса із Першої світової війни, коли його несправедливо засуджено за нібито зраду французьких військових таємниць. Єдиною обороною Драйфуса було постійне заперечування вини і цю його після чотирьох років визнання, що цей присуд був неправильний, а Драйфус був жертвою антисемітизму.

Саме до цього випадку порівнює тепер І. Бюкенен справу І. Дем'янюка, але робить висновок, що Верховний суд в Ізраїлі не хоче признатися до ніякої помилки і бажав протягти справу так довго, щоб І. Дем'янюк помер природною смертю у в'язниці. Автор цитує статтю Ц. Ц. Аронфельда, яка пояснила це перед восьми місяцями в місячнику „Мідстріт“, що за правом як обов'язу в Ізраїлі відкликати присуду є автоматичний і може тривати декілька місяців, але не довше як тривав процес — значить 14 місяців. На ділі відклик розглядають вже п'ять років.

І саме Аронфельд робить з того висновок, що Верховний суд Ізраїлю стоїть перед дуже жорстким питанням — чи такі признати І. Дем'янюка винним і залишити під тавром судового убивства, чи його звільнити, а тоді мати проти себе публічну опінію в Ізраїлі, це з таким шумом засуджено в

Б. КЛІНТОН ПОГРОЖУЄ

ПІВНІЧНІЙ КОРЕЇ

Паньмунджон, Південна Корея. — Президент ЗСА Билл Клінтон, який прибув з візиту до Південної Кореї, побував у неділю, 11-го липня в демілітаризованій зоні, що розділяє дві Кореї вздовж 38-ї паралелі. Після того Президент заявив журналістам, що якщо комуністи Північної Кореї захочуть вжити ядерну зброю проти Південної, то „це буде кінець для Кореїської Народно-Демократичної Республіки“.

Перебуваючи у демілітаризованій зоні, американський президент оглянув у далековид укріплений кордон Північної Кореї, а тим часом північно-кореїські прикордонники слідували в далековид за Президентом і особами, що його супроводжували. Потім Клінтон відвідав американську військову частину недалеко від кордону і розмовляв з військовослужбовцями. Як головнокомандуючий збройними силами ЗСА він закликав вояків, що буде всіма силами сприяти збереженню бойової сили країни, незважаючи на зменшення військового бюджету, зв'язані з закінченням холодної війни.

В АМЕРИЦІ

ЗАСОБИ МАСОВОЇ інформації стверджують, що середньо-західні стейти ЗСА зазнають великої шкоди з впливу Міссісіппі та її допливів. Йдеться тут не тільки про втрату особистого майна, але також і про втрату майбутнього урожаю, однак мабуть такі найбільш дошкульні і небезпечні позбавлення приблизно 250 000 осіб питної води у місцевості ДеМойн, Айова. За останні два тижні 30 000 осіб мусили залишити свої домівки через повінь, яка також стала причиною 22 випадків смерті. Шкоду заподіяну повинно у стейтах Ілліной, Айова, Міссісіппі, Міссурі, Небраска, Південна Дакота та Висконсин обрахувати на два біл. дол.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ республіканський сенатор Мічелл МекКонелл зустрівся в Києві з журналістами. Він, як член Сенатської підкомісії з асигнувань, вивчав ситуацію в Україні з метою подальшого надання допомоги. Сенатор зустрівся з Президентом Леонідом Кравчуком і низкою урядових осіб. М. МекКонелл зазначив, що для підйому української економіки необхідно розв'язати два завдання: прискорити процес приватизації, сприяти малим підприємствам та усталізувати валютну систему. Відповідаючи на запитання журналістів, зокрема на зауваження, що ЗСА виділяють великі суми грошей на допомогу Росії і не можуть знайти грошей для України, він відповів, що це питання розглядається, американці ще не зовсім усвідомлюють, що Україна є окремим суб'єктом державності.

ПОДРУЖЖА ДАVID і Шерон Шу, які в грудні минулого року викликали неабияке обурення серед громадськості ЗСА своєю поведінкою до своїх двох дівчаток, п'ятилітньої Фіни та 10-літньої Ніколі, яких вони залишили самітними дома впродовж дев'яти днів, а самі поїхали на вакації до Мехіко, знову здивували всіх своїм новим рішенням. Вони вирішили віддати своїх дочок на адоптування, заявляючи через своїх адвокатів, що „у них не має зацікавлення знову поєднатися зі своїми дівчатками“. Після тамтогорічної афери їхні діти є під опікою стейтських властей, а минулого вівторка, 6-го липня, на судовому переслуханні подружжя Шу позулися батьківських прав.

ВІД МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ, 9-го липня, знову припинено публікацію щоденника „Нью Йорк Пост“, бо теперішній власник — австралійський біліонер Руперт Мердок не може дати згоди з професійним газеті. Тільки з уваги на посередництво ньюйоркського губернатора Маріо Куомо знову відновило переговори між Р. Мердоком і керівниками профспілок. Однак про висхідні цих переговорів ще ніхто не хоче коментувати. „Нью Йорк Пост“ є найстаршим щоденником в ЗСА.

„ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ мають надати Україні конкретну технічну допомогу“, — заявив у Вашингтоні спеціальний радник секретаря Державного департаменту для справ нових незалежних держав Строб Талботт. За його словами в Україні необхідно створити основний виробничий потенціал. Йдеться зокрема про впровадження сучасних технологій та продукцію медикментів. При цьому він наголосив, що реформування української економіки має відбуватися на засадах власного виробництва, а не завдяки доставкам готової закордонної продукції.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

3 Головної Канцелярії УНСОюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС вливаються від членів УНС до понеділка, 12-го липня, 15,337 чехів-двійден, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

390,969.96

„Звуки Союзівки“. Г. Гриновець (ліва) та С. Бен.

Союзівка (Г. Колеса). — Щоб задовільнити прохання гостей оселі, програма наступного вікенду, 17—18-го липня, була укладена так, щоб надати можливість вибору — провести час на Союзівці або побувати на фестивалі молоді на „Верховині“. Для бажаних поїхати на цю оселю Українського Братського Союзу організується поїздка автобусом із Союзівки у суботу, 17-го липня, о год. 5-й вечору. З огляду на обмеженість кількості місць слід якнайшвидше резервувати квитки на автобус (ціна — 10

дол. від особи). А для розвитку тих, хто залишатиметься на Союзівці, гратиме оркестра „Звуки Союзівки“, у складі якої — Гриць Гриновець і Степан Бен.

Гриць та Степан походять з України. Приїхавши до ЗСА, вони створили оркестру оселі УНСОюзу, назвавши її „Оркестра Союзівки“. В репертуарі дуету — українські народні та сучасні пісні, багато власних творів. Недавно Г. Гриновець та С. Бен випустили свою касету.

СВОБОДА **СВОБОДА**
 FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200
 Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс.)

Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
 U.N.A. members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
 "Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Історичний місяць у Японії

Липень 1993 року буде записаний в історії Японії особливо великими літерами. У першому тижні з'їхалися з Європи й Америки лідери сімох найбільших упрямованих країн світу на економічну конференцію. Приїхав теж президент Росії Борис Єльцин, який цією своєю візитом пригадав подорож Михайла Горбачова на конференцію „великої сімки“ у Лондоні. Тоді Росія, репрезентована Горбачовим, не отримала нічого. Тепер кон'юнктура для Росії покращалася, бо в Америці прийшов до влади Президент, який свою першу подорож поза кордони ЗСА перевів до Ванкуверу в Канаді на зустріч з Єльцином, якому обіцяв „золоті гори“, що їх здійснюватиме саме на цій конференції „великої сімки“. Для столиці Японії, Токіо, найбільшого міста у світі (разом з передмістями 19 мільйонів мешканців) — це був величезний клопіт, бо анархіяція автомобільного та навіть пішеходного руху з мобілізацією поліції, зачиненими вулицями та преріями сучасними засобами безпеки для достойних гостей. Організатори цієї конференції „великої сімки“ не могли передбачити, що після 40 років існування при владі Ліберально-Демократичної партії (у Японії це партія консервативна) втратить владу, бо частина партійних членів приєдналася до опозиції і прем'єр Кііті Міязава дістав вотум недовіри, і що вибори до нового парламенту відбудуться саме у липні. Тому за словами „Нью Йорк Таймсу“ з 5-го липня ц. р. — „тінь внутрішньої політичної кризи впала на конференцію „великої сімки“.

Подорож президента Билла Клінтона до Токіо — перша поза американський континент. Головна його політична ціль — наполягати на японських лідерів, щоб широко відкрили ринок Японії для американських продуктів та зменшили експорт японського промислу до Америки. Японські консерватисти („демократично-ліберальні“) вперто відмовлялися і йшли тільки на дуже малі поступки. Використовуючи кризу уряду в Японії — Клінтон уже з Америки перевів підготовку для своєї зустрічі з лідерами опозиції, які сподіваються перемогти у виборах і прийти до державної влади.

На цій великій конференції у Токіо Японію репрезентував урядуючий ще прем'єр Кііті Міязава, який у розмовах з Клінтоном не міг поступитися — саме з уваги на перевибори у цьому місяці, щоб не давати опозиції в руки аргумент, що він, провідник Демократично-Ліберальної партії запроде Америці інтереси Японії.

Так само партійна ідеологія не грає ролі у підході Японії до проблеми економічної допомоги Росії. Рішальним у цій справі є факт загарбання Росією п'яти японських островів наприкінці Другої світової війни і вперта відмова ці острови повернути. Клінтон обіцяв Єльцину ві допомогти від Заходу у висоті три мільйонів доларів. Президент Клінтон, читаємо у згаданому вгорі числі „Н. Й. Таймсу“ — телефонував до всіх лідерів Заходу, заохочуючи їх до активної участі в допомозі Росії. Політично те становище Клінтона і його державного секретаря Воррена Кристофера виправдується концепцією, що мир і безпека в Європі залежить від закріплення демократії в Росії і тому треба „рятувати“ тамтешню демократію, загрожено найбільше економічною скрутою. Концепція на перший погляд логічна — насправді тільки частинно правильна, бо не бере від уваги всі інші країн Європи, ані політичних труднощі Росії, не менших, як економічні. Бачити у Східній Європі тільки Росію — неправильно. Воно не тільки коріниться у заперечуванні поневоленням народам права до власної держави, права державного самовизначення, але й не бере від уваги, що ті народи такі творитимуть свою долю без уваги на зовнішній світ, зокрема на Америку, і що конфігурація міжнародних сил змінюється.

На цьому місці вже неоднократно підкреслювано, що в інтересі України лежить також демократичний лад Росії і тамтешній лад і спокій. Насторожування проти себе народу на території величезною Франції із 52-ма мільйонами населення — нерозумно. Розуміють це члени верхівки Пентагону, секретар оборони Лес Аспин поводилося у своїх відвідинх в Україні дуже пристойно, виявляючи розуміння до її становища у різних справах між ними у справі нуклеарної зброї. Колишній секретар оборони в уряді Джорджа Буша Чейні був ще виразнішим прихильником поважної ролі України на Сході Європи і всьому міжнародному світі. Холодне становище президента Клінтона, який як губернатор маленького штату Аркансо не цікавився зовнішнім світом і не знав нічого про проблематику Сходу Європи, не повинно знеохочувати, а навпаки бути поштовхом для будови молодого української держави. Гасло „Віра у власні сили“ — це не пуста фраза. Треба її мати.

Оборонна концепція колишнього Советського Союзу (читай: Росії) базувалася на кількох принципових положеннях.

Висунутий ще вождем російської революції заклик „Да здравствует мировая революция!“, у 1917 році діяв до кінця 80-их років нашого століття. Під цей лозунг підтанцювало життя і праця всієї імперії — економіка, ідеологія, політика, весь репресивний апарат. Але вістрям цих зусиль імперії було міністерство оборони колишнього СССР (правильніше його назвати 6-м міністерством агресії).

Військова агресія Росії проти України у 1917—20 роках під керівництвом Льва Троцького і Тухачевського „майже“ закінчилася успіхом для Росії.

Ця „майже“ зникло 1939 року, коли в наслідок змови двох хижаків — Сталіна і Гітлера шматок України — Західна Україна була окупована російськими військами.

Вдвоє нових кордонів міністерство оборони колишнього СССР почало спешно споруджувати сотні велетенських бетонних споруд. Однак, через стратегічну бездарність Сталіна іх

Олег Голько, Львів

ВІЙСЬКОВА ДОКТРИНА СССР ВІДНОСНО УКРАЇНИ

значення для захисту кордонів було майже нульовим.

Початок 60-их років. Вдвоє кордонів, особливо на Західній Україні, Росія почала встановлювати ракетний пояс. Але це були не зенітні ракети для оборони України. Це були шахтні балістичні ракети, націлені на ЗСА, Англію, Німеччину.

У кремлівських стратегів у відношенні до України був вироблений принцип „Магніт“. Тобто, найбільш потужні ракети, найбільш різних військових об'єктів зосередити на території України з метою, щоб у випадку війни зі Заходом стягнути в Україну, як магнітом, максимальний удар західних країн за таким розрахунком — чим, більше ракет впаде на Україну, тим менше ракет впаде на Росію.

Одночасно принцип „Магніт“ мав і другу мету — оборона Росії „на дальніх подступах“.

Середина 70-их років. З

появою у ЗСА та їхніх союзників ракет з високою точністю попадання, в СССР розробляють і встановлюють, знову ж в основному на Західній Україні, мобільні ядерні ракети типу СС-20. Ховаючись посеред українських сіл і лісів, російські ракети знову служили магнітом на голови українського населення.

Третя черга принципу „Магніт“ проявилася при будівництві радарних станцій з „лазерними кулеметами“. Піддавшись на гачок американської розвідки про начебто будівництво радарних станцій з „лазерними кулеметами“ на Заході для збивання лазерним променем ворожих ракет в польоті, кремлівські стратеги зацікавили будівництво відомих нинішнього трьох таких радарних станцій — на Закарпатті, в Прикарпатті і поблизу Чорнобиля. Причому за задумками кремлівських стратегів усі західні ракети, які пролітали б через територію України на Москву (у випадку нападу

на СССР), мали б збиватись над територією східної Польщі й України. Тобто, постійно, за замислами міністерства оборони СССР, територія України мала б бути ядерним цвинтарем.

Минуло кілька років. Україна стала незалежною. І ось на початку 1993 року в газеті „Правда“ з'являється інтерв'ю з командуючим космічними військами Росії, де він наголошує на тому, аби повернути Росії ті об'єкти і бази, які становлять інтерес для космічних військ міністерства оборони Росії, шляхом винайму, або задурно, якщо Україна підпише договір СНД відносно оборони.

Змінилися політичні системи, лиш не змінилися принципи кремлівських „мечтателей“, не відбулося ніякої зміни в імперському мисленні нашого східного сусіда — України в їхньому уявленні повинна й надалі служити магнітом для збройних сил Заходу на шляху до Росії.

Отже, про свій стратегічний захист наша держава повинна дбати сама — всією наявною мілітарною силою, якою вона володіє сьогодні.

культури європейських народів. Це був би величезний успіх, який американські сенатори здали собі справу, що вони є частинкою відповідальності за несправедливість, яку виконує Білий Дім і його Уряд.

Можливо покищо тільки побожне бажання, але в історії народів світу завжди є гін до вищого і є спроба осангити щось, що здається недосяжним. Коли Україна перебере теперішню кризу, стабілізується й здобуде собі більшу повагу в світі й не буде потрібна фінансова допомога з Америки, але близький контакт української спільноти в Америці з американською державною верхівкою завжди буде потрібним і актуальним й ми маємо надати разом з нашими Церквами ділово працювати.

Василь Стус

Кривокрилий птах: коротке — рідне, довге — що чужинне.
 Спробуй — спекаєш мороз: за крайцями — Україна!
 Сонце, сонце утікає, зливе і зловісне,
 в безпуті ринула залізна коля. О рідний краю!
 Десять ти тиню тині, тині, десять ти скраю всіх красчків, вікопомний домігніт поначелено веревки.
 Ця дорога всього, всенезустрічі-всего, пошарі й захагоу за сиріям Козерога.
 Але буду-перебуду, перебуду-перебуду.
 Скільки віку — стільки й туду.
 Кривокрилий, кружком крячу.

(Із збірки поезій „Палімпсести“)

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СУСПІЛЬНА ОПІКА СУА І — МАМА — 86*

У „Свободі“ ч. 78 з 27-го квітня 1993 року з'явилася інтерв'ю ред. О. Кузьмович з Анною Соміною, екзективним директором, „Мама-86“, неурядовою організацією, яка постанала у Києві в 1990 році з метою охорони дітей передшкільного віку, що є під впливом радіації спричиненої нуклеарним вибухом у Чорнобильї та допомагати їм вітамінними, ліками та сухими овочами, а теж фінансами.

А. Соміна, яка прибула до Rochester, N. Y., на запитання спрідненої американської організації в Rochester, у згаданому інтерв'ю подала, що організація дістала дотепер допомогу у формі вітамінів, ліків, сухих овочів і т. п. з Німеччини, від релігійних з'єднань та від американських організацій, у тому числі Американці в Обороні Людських Прав в Україні. З прикритістю ствердила, що протягом свого перебування в Rochester, вона не мала безпосереднього контакту з українськими жіночими організаціями, які, на її думку, могли б багато допомогти.

Референтура Суспільної Опіки Союзу Українок Америки почувається до обов'язку вияснити, а радше спростувати ствердження А. Соміної, подані в інтерв'ю.

На початку 1991 року референтура Суспільної Опіки СУА звернулася до членства з закликом перевести збірку вітамінів, ліків, сухих овочів, а теж і грошей, щоб допомогти замірам „Мама-86“. Наші відділи і члени дуже позитивно відгукнулися на заклики і призначили на цю ціль поважну кількість вітамінів, ліків, сухих овочів, а теж і грошей, за які референтура закупила ще додатково згадані речі.

І так в листопаді 1991 року переслано до Києва через Фундацію „Сейбер“ 30 пачок (біля 70 фунтів) сухих овочів, а через „Проджект Говн“ доставлено до Києва трохи пізніше вісім пачок вітамінів і дві пачки ліків. Нам відомо, що ці пачки відібрали працівники „Мама-86“, але по сьогоднішній день ми не отримали листа чи подяки за цю допомогу. Також у згаданому інтерв'ю немає ніякої згадки про цю коштовну посылку. Знаємо докладно, що кож на пачка, яку переслано через Фундацію „Сейбер“, чи „Проджект Говн“ була позначена, що це пересилає Союз Українок Америки. Як сталося, що А. Соміна поминула згадати про таку поважну допомогу від СУА, мені невідомо.

М. С.
 Нью Йорк, Н. Й.

Чи справді „дім, що страшисть“?

З великим здивуванням перечитала я у числі „Свободи“ з датою 16-го червня статтю Олександра Домбровського п. з. „Рефлексії з Львова — проблеми НТШ“.

Моя здивування викликали його спостереження із відвідин приміщення НТШ у Львові, що містяться тепер при вул. Пушкінській 21 у будинку, який належав перед Другою світовою війною мені, згідно моїм батькам. Цей будинок займав добре відомий львів'янам старшина КГБ М. Островерхов, який був „збирачем“ мистецьких картин та інших цінних мистецьких речей, які різним способом забирали у мешканців Львова, додаючи їх до того добра, що було у нашій хаті. Після його смерті, як відомо, хату зачинено і почалася боротьба львів'ян, щоб усі там, найдені мистецькі добра залишити у Львові. Саме, як головний свідок цієї справи я побувала у Львові літом 1990 року і тоді мала нагоду вперше побачити після років свій дім. Як член Управи НТШ у Нью Йорку, я, почувши дилему молодого НТШ у Львові із приміщенням, від-

дала окремим письмом із нотаріальним підтвердженням цю хату до часу повернення її мені на вжиток НТШ у Львові, маючи надію, що в цей спосіб дім затримався у відповідному стані та у відповідних руках. На жаль, в часі моїх відвідин у Львові літом 1992 року, в квітні, адміністрація НТШ не лише не втримала будинку у стані, в якому він був за часів М. Островерхова, але й його тотально заволоділа. Це торкається так городу, що досі був особливо виплеканий, як і цілого дому. Кімнати закладені під стелю скринями книжок, несприбрані та темні, нечищені здається довгий час зробили на мене таке прикре враження, що я і описала його в репортажі на сторінках нашого щоденника. Тому усі заваги О. Домбровського не є справомовані у властиву сторону і слід було краще поінформуватися, поки писати свої необґрунтовані враження із відвідин „дому, що страшисть“.

Ольга Кузьмович
 Нью Йорк, Н. Й.

Автори книжок і видавництва, які бажано, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи“ разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Мирослав Лабунька

БІБЛІЯ СЕРЕД СЛОВ'ЯН

II

Панівною мовою стала російська з огляду на те, що російська делегація була найбільш численною, а також інші учасники так слов'янського, як і слов'янського походження, за винятком українців, читали свої доповіді й виступали в дискусіях переважно по-російськи. Вчені слов'янського походження, які брали участь у конгресі, це передусім спеціалісти в різних ділянках слов'янознавства, які в минулому з відомих причин вивчали в першу чергу російську мову, як і російську проблематику, включно з тією, що стосується ролі Біблії у російській культурі.

Дозволю собі на цьому місці подати коротко зміст моєї доповіді. Згадавши побіжно про вплив Біблії на розвиток культури й цивілізації народів європейського цивілізаційного кола, я зупинився над чотирма періодами в українській історії, коли Біблія відіграла яскраву роль культурного чинника, або коли вона стала проскрибована. А вони такі: 1. Рецепція у давній Україні — Русі Біблії у її розробленні (церковнослов'янській) мові й її вплив на розвиток духовного, культурного, а то й суспільно-політичного життя українського народу. Згадано найважливіші пам'ятки біблійних книг, що збереглися до наших днів (в більшості поза територією України), як наприклад, Остромирське Євангеліє, Київський Псалтир, Галицьке Євангеліє та інші. 2. Роль, що її довелося сповняти Біблії в часі релігійної полеміки в часі Реформації і Контр-Реформації. Період, що на українському ґрунті дав повний кодекс Біблії церковно-слов'янською мовою — друком,

себто знамениту Острозьку Біблію (1581). 3. Період українського національного відродження і спроби дати Св'яте Письмо народом в його народній мові. Внаслідок цих зусиль з'явилася друком Біблія сучасною українською літературною мовою у Відні, 1903 року, заходами Британського закордонного біблійного товариства. Це загальновідома „Біблія Куліша“. Крім Куліша перекладач цей був здійснений також І. Нечусем-Левницьким і І. Полюєм. 4. Сучасний період, коли Біблія на українських землях під советським режимом стала проскрибованою книгою. Режим спродукував навіть анти — Біблію, „Біблію для віруючих і невіруючих“ Є. Ярославського. Але поза СССР йшла праця над новими перекладами Біблії. Вислід цієї праці — два переклади повної Біблії на українську мову: Івана Огієнка (Митрополита Львівського), видання Британського біблійного товариства 1962 року, і О. Івана Хоменка-Плюти, видання ЧСВВ, 1963 року. Під сучасну пору є, отже, три переклади повного кодексу Біблії на українську мову. Всі три версії вийшли друком у їхньому першому виданні поза кордонами України. Згадуючи про це, я підкреслюю, що терпів у неволі український народ, терпіла з ним і Біблія, писана його рідною мовою.

Доповіді вчені виголошували на сесіях, що йшли паралельно у трьох секціях: давній період (Біблія серед східнослов'янських народів до XV віку); 19-те XIX століття; і XX століття. Доповіді трьох доповідачів із Києва, як і інших доповідачів на біблійно-українськознавчій темі належали хронологічно до другої секції конгресу й їх виголошено в понеділок 21-го червня у трьох сесіях. У першій сесії під головуванням М. Лабуньки виступали Григорій Сивокий і Віра Сулима. Доповіді Сивокого була на тему: „Григорій Сковорода як читач Біблії“. Доповідч на основі творів філософа стверджує, що із Св'ятих Книг читав Сковорода і як (стиль читання).

Сковорода високо цинив Біблію і вона стала одним із джерел його філософії та письменницької творчості, як це особливо видно із його „Саду божественних пісень“.

Віра Сулима поділилася з присутніми досвідом у успіхах над виготовленням довідника, чи підручника про Біблію для шкільної молоді й студентів. Тема її доповіді: „Вивчення Біблії в курсі історії української літератури“. Вона показала при цьому на різноманітні біблійні книги і біблійної тематики серед тих, що виховувалися досі у советських школах. Тоді ігноровано цей великий вплив, що Біблія мала на українських письменників.

У черговій сесії під головуванням Г. Сивокого виступали Ірина Бетко й Віктор Радучкий (Єрусалим). У своїй доповіді: „Рецепція Біблії в українській поезії кінця XIX — початку XX століття“, І. Бетко подала цікавий фактологічний матеріал про використання текстів і сюжетів біблійних книг поетами — від Шевченка до замученого в ГУЛАГу В. Стуса. На повшчу тему І. Бетко написала кандидатську дисертацію, що її коротко перед конгресом захистила (28-го травня ц. р.).

В. Радучкий у доповіді: „Т. Шевченко як перекладач Псалмів Давида — очима перекладача“, звернув увагу на цікавий аспект Шевченкових перекладів, а саме на підбір Псалмів. Виходить, що Шевченко вибрав десять Псалмів, що найбільш популярні серед жидівського народу. Радучкий уважає, що це не випадково, а тому, що їхній зміст найкраще підходив для вислову Шевченком його пророцьких політичних поглядів. Вільно перекладаючи (часто парфразуючи) їх у поетичній формі, Шевченко зміг висловити своє національно-політичне кредо. Це його свого роду „десять заповідей“ для українського народу.

Продовження буде.

Матуральний вечір „Рідної Школи” в Дітройті

но попрощав колишніх товаришів, а від матуральної класи прощальне слово вголосив Ілля Ксенос. Він признав, що батьки й школа впоїли в них пошану до українського минулого, за що зложив подяку та запевнив, що всі вони постаралися брати активну участь у поширенні доброго імені України, а по можливості й допомагати активній нації новий самостійній державі!

До роздачі дипломів і нагород д-р Ксенос попросила д-ра Ярослава Березовського, учителя мгр Христини Юзич, Христини Гнатчук і Юрія Любинецького, Олю Іваницьку, а також представника Українського Народного Союзу Романа Лазарчука. Наші абсолюенти, а саме: Андрія Вроблевська, Петро Каранець, Ілля Ксенос, Люба Манько, Петро Мазяк, Олена Площанська і Зеня Татарська з гордістю отримували свої дипломи та нагороди. Надпрограмою Юрія Любинецького відчитав уривок з повісті Богдана Лепкого „Казка мого життя”, з розділу „Матура”.

Молитву перед вечерею провів Владислав Олександр Биковський, а на закінчення — о. ігумен Максим Кобасюк, ЧСВВ. Голова Комітету Ліда Вроблевська подякувала д-р Оксані Ксенос за успішне провадження вечора, усім іншим батькам за співпрацю, а Зені Брездєній за виготовлення цьогогорічного табля.

На закінчення присутні оглядали фільм-монтаж „Спогади з дитячих і юних років” — на велику втіху „акторів”.

Вечір залишив приємний спомина для абсолювентів школи — велике вдволення, що з успіхом закінчили навчання, для учителів та батьків — гордість, що українська діаспора придбала нових, свідомих членів нашої громади. Хотілося б більше побажати, щоб тих матурантів було хоч вдвічі чи втричі більше. На жаль, не всі батьки усвідомлюють собі, що роблять кривду своїм дітям, якщо не посиляють їх до „Рідної Школи”. Знання, а тим більше свого рідного, не може пошкодити дитині, тільки зробіть її багатограннішою людиною.

Орися Лончина

Архітект Іван Заяць — співтворець Гарден Стейт Арте Центру

Архітект Іван Заяць

Недавно, а саме 19-го червня, відбувся як і щорічно в „Гарден Стейт Арте Центр” в Голмдел, Н. Дж. Український Фестиваль, але мало хто знає про те, що у міжнародній групі архітектів та інженерів, які над цим Мистецьким Центром працювали під керівництвом головного проєктувальника, визначного архітекта ЗСА Едварда Дурел Стона, був також українець, архітект Іван Заяць з Нью Йорку. Інші архітекти та інженери-співтворці цього знаменитого проєкту були особи різних національностей — норвег, поляк, китайський, чех, морав'янин та італієць. Наш земляк Іван Заяць відповідає за геометрію цілої конструкції та координацію між будівельним, електричним та механічним інженерами, а також спеціалістом від акустики. Він контролює усі технічні рисунки контракторів і з його підписом ті рисунки йшли на місце праці, куди він часто їздив перевіряти поступ будови.

Мистецький Центр пологий серед парку на природному, а також частинно штучно насипному горбі і складається з двох будівель. З окремого павільйону на сцену, оточеного трьома стінами і власним дахом, відкритим до аудиторії. Під сценою є так зване „грід айрон”, себто сталеві конструкції на завішування і зміну декорацій, як також ціла система світел, контрольованих з консолі оператора освітлення. Перед сценою є заглиблення для класної оркестри, до якого вхід є під сценою. Підлогу сцени побудовано на системі вінд, для зміни

Любомир Калитич

Один з будівничих української науки

(З нагоди 60-ліття від дня народження проф. Бориса Білинського)

Професор д-р Борис Білинський

Народився він 16-го липня 1933 року в місті Збаражі на Тернопільщині, в сім'ї д-ра Тараса та Стефанії (з родини Кордубів) Білинських. Мати його була донькою відомого історика проф. М. Кордуба, а батьком — популярним лікарем в Збаражі, якого більшовицьке НКВД безвинно заарештувало в 1941 році перед втечею на схід.

Молодий Борис переїхав з матір'ю до Львова, де в 1950 році закінчив середню школу ч. 4, з срібною медаллю, а в 1956 році — Львівський медичний інститут.

Потім спеціалізувався в онкології і торакальній хірургії у Київському інституті удосконалення лікарів, і в медичній генетиці в Москві.

Після одержання диплому лікаря працював на різних посадах: хірургом у Бориславській лікарні (1956—58 рр.), завідував хірургічним відділенням в місті Городку (1958—59 рр.), у Львівській обласній лікарні (1959—63 рр.), у Львівському інституті гематології і переливання крові (1963—66 рр.).

66 р.р.), а згодом у Львівському медичному інституті на кафедрі онкології, спочатку доцентом, а потім професором і завідувачем кафедрою онкології.

В 1982—91 роках виконував обов'язки проректора з лікувальної роботи, а з 1991 року — обов'язки проректора з наукової роботи Львівського медичного інституту.

Проф. Борис Білинський є автором або співавтором понад 200 наукових праць з питань онкології, загальної хірургії і клінічної імунології.

В 1992 році він видав разом із д-ром Ю. М. Стернюком першу наукову працю на 287 сторінок „Онкологію”, українською мовою.

Д-р Борис Білинський пліно володіє російською, англійською мовами і бере участь активну участь у міжнародних симпозиумах і наукових з'їздах.

Крім чисто професійної праці він є активним членом Руху, Просвіти, Українського Лікарського Товариства, НТШ, Меморіалу, Онкологічного Товариства, очолює фонд Милосердя здоров'я. Він також дописує до українських газет і журналів на різні теми.

Проф. Б. Білинський одружений (з 1958 р.) з Христинією-Зоряною Резник (дочка центу катедри терапії Львівського медичного інституту). В родині дві доні, Адріана Гайдух — лікарка, та Марта — студентка медицини.

На кінець, з нагоди його 60-ліття бажаємо йому доброго здоров'я та якнайкращих успіхів в науковій та громадській праці.

Д-р Павло Пудиль

13-ий 3'ї34

ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

відбудеться

в днях 10-го, 11-го і 12-го вересня 1993 року на Оселі УНСОЮЗУ СОЮЗІВКА, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

Приміщення просимо замовляти:

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road, Kerhonskon, N.Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Фонд Генерального Консульства України в Нью Йорку

209 B Grand Avenue, Rutherford, N.J. 07070
Tel. (201) 939-6305 or (201) 762-3100

ГРОМАДЯНИ!

Допоможіть поставити Генеральний Консулят України в Нью Йорку.

Требя 10 тисяч доларів по сто доларів.

Підтримайте цю акцію! Жертвуйте щедро!

Фундація підтримки дипломатичних представництв України просить вислати чеки на Фонд Консульства України в Нью Йорку.

Чеки випускати: Ukrainian Consulate Fund

і вислати до українських кредитових кооперативів.

Ukrainian Orthodox Federal C.U., P.O. Box 160 Cooper Station, New York, N.Y. 10270, Acct. No. 5224

Self Reliance Federal C.U., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003, Acct. No. 18656.00

Self Reliance Federal C.U., Sanford Avenue, Newark, N.J. 07016, Acct. No. 6730-20

Self Reliance Federal C.U., 1729 Cottman Avenue, Philadelphia, Pa. 19111, Acct. No. 6783

або на адресу:

Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine

209 B Grand Ave., Rutherford, N.J. 07070

Tel.: (201) 939-6305, (201) 762-3100. Fax: (201) 939-6305

UKRAINIAN CONSULATE FUND IN NEW YORK

209 B Grand Avenue, Rutherford, N.J. 07070

Tel. (201) 939-6305 or (201) 762-3100

Donation: \$.....

Pledge: \$.....

Name .....

Address .....

Address .....

Telephone .....

Верховна...

(Закінчення зі стор. 1)

ноголосно прийняла постанову про рішення парламенту Росії про статус Севастополя. Президія підтвердила своє становище, викладене у постанові ВР Криму з 16-го червня 1993 року, про необхідність збереження Чорноморської флотії як єдиної боєздатної сили, що забезпечує захист спільних інтересів України і Росії у чорноморсько-середземноморському регіоні, і вважає необхідним, щоб президент Росії і України повернулися до цієї проблеми з урахуванням наявних варіантів рішення, що задовольняють інтереси України, Росії і Криму.

Президія Криму звернула увагу ВР Росії, що рішення про статус Севастополя прийняте з порушенням конституції Республіки Крим і в зв'язку з чим нагадує: „Ми неодноразово пропонували керівникам України і Росії обговорити з представниками Республіки Крим усі питання, що стосуються Чорноморської флотії, Севастополя і Криму”.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ!

Управа Українського Спортивного Клубу в Нью Йорку

Ділитись зі своїм членством сумною вісткою, що дня 4-го липня 1993 р. упокоївся в Бозі довголітній член клубу та член його Управи

бл. п.

ПАВЛО ЛИСЯК

проживав 71 років трудолюбивого життя.

ПАРАСТАС за спокій душі покійного був відслужений в похоронному заведенні П. Ярем в Нью Йорку 7-го липня 1993 р., а похоронено покійного з церкв св. Юра в Нью Йорку 8-го липня на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Оскорблений родині покійного найщиріші вислови співчуття складає

Управа Українського Спортивного Клубу в Нью Йорку

ОЛЕКСІЙ КЕЙС

ПАНАХИДА буде відправлена в Нью Йорку в похоронному заведенні П. Ярем в середу, 14-го липня 1993 р. о год. 7-й веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в четвер, 15-го липня о год. 11-й ранку в церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруксу, Н. Дж., а потім на місцевому цвинтарі.

Горем прибиті:

дружина — АЛІА
син — ВІТАЛІЙ з дружиною ТАТІЯНОЮ
дочка — ТАТІЯНА ХАЛУПА з чоловіком ЛЕВКОМ
внуки — АЛЕКСАНДРА І АНДРЕЯ ХАЛУПИ
брати —
ІВАН з родиною
ЮРІЙ з родиною
швагер — МИКОЛА ТВЕРДОВСЬКИЙ з родиною
та дальша родина в Австралії та Україні

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 13-го червня 1993 р., несподівано відійшов у вічність

бл. п.

ЯРОСЛАВ ЛАСІЙ

нар. 29-го серпня 1913 р. в селі Бовшів.

Залишив:

дружину — КЕЛИМА
брат — ЛЕВ з дружиною АННОЮ
братанки —
МІЛЬКО з родиною
АНАТОПЬ з родиною
та ближчу і дальшу родину в Україні

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 16-го червня в церкві св. Павла і Петра в Джерзі Ситі, Н. Дж., а тілні останки поховано на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруксу, Н. Дж.

Окружний Комітет УНСОЮЗУ Філадельфійської Округи

— влаштовує —

СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ-ПІКНІК

Початок о год. 1:30 по полудні

До участі запрошуємо все українське громадянство, членів Союзу міста Філадельфії та всіх докопільних місцевостей сусідніх штатів.

15-го серпня 1993 року

Послість УСОсередку

„ТРИЗУБ”

при дорогах: Канті Лайн і Лавер Стейт Ровд

ГОРШАМ, Па.

ПРОГРАМА ДНЯ:

- Піднесення прапорів
  - Відкриття
  - МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА
  - Відзначення заслуженого СОЮЗОВЦЯ
  - ЗАБАВА при звуках оркестри „КАРПАТИ”
  - Цінні виграші для гостей
- Весь час буде чинний буфет з добірними українськими стравами та холодними напінками.

ОРГАНИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Об'єднаних Арабських Еміратів заборонили ввезення в країну 60 тонн сухого молока литовського виробництва — через високий вміст у ньому радіоактивних елементів. Це підтвердив працівник лабораторії Дубайського міського уряду Аббас Аль-Амін, він також повідомив, що відповідну інформацію надіслано до багатьох міжнародних організацій, щоб унеможливити доставку харчів з підвищеною радіацією у країни „третього світу“ в рамках гуманітарної допомоги.

ГРОМАДЯНИ ЧЕХІЇ з-поміж усіх політичних діячів республіки найбільше довіряють своєму президентові. У ці дні ступінь довіри Вацлава Гавелові становить 67 відсотків, тоді як депутатам парламенту — лише 31 відсоток. Виследи останніх соціологічних опитувань свідчать, що головною причиною низької оцінки діяльності парламенту є його „некваліфікована праця“. Чехи вважають, що депутати переважно займаються другорядними справами, приймають недобрі закони, дбають про те, як би збагатитися за рахунок держави, беруть хабарі.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ опитами щоденника „Нью Йорк Таймс“ і телевізійної мережі Сі-Бі-Ес, майже половина американців зовсім нічого не знає про Північно-американський вільний торговельний договір. Все це тільки чотири місяці перед тим, як Конгрес має голосувати над цією справою. З усього виглядає, що Білий Дім не надто турбується вислідами дебатів у Конгресі над цією справою.

Померла 104-літня М. Горбач

Томс Ривер, Н. Дж. — Тут у власній хаті в неділю, 20-го червня, померла на 104-му році свого трудовитого життя Магдалина Горбач.

Народилася М. Горбач в Україні у селі Охримівці, Тернопільської області, 4-го липня 1888 року. До ЗСА прибула 1909 року та поселилася в околиці Лівінгстону, Н. Дж., а до Томс Ривер приїхала тому 29 років. Її муж Михайло помер у 1955 році. У глибокому смутку залишилися син Василь і дочка Галина, четверо внуків і трох правнуків.

Замість квітів на могилу покійної Василь Осадчук з Виппані, Н. Дж., склав 50 дол. на Фонд Підтримки Амбулаторії України.

З'їзд Об'єднання колишніх вояків УПА

Учасники 16-го з'їзду Об'єднання колишніх вояків УПА, що відбувся в Торонто.

У п'ятницю, 28-го травня, о год. 6-й вечора в „Голідей Ін“ в Торонто відкрився 16-й з'їзд Об'єднання колишніх вояків УПА.

Нарада проводила президія: Модест Ріпещкий — голова, Юліан Котляр — заступник голови, Ірена Білевич і Катерина Лялюк — секретарі.

Того вечора після початкових нарад відбулася прес-конференція з нагоди відкриття з'їзду. Приїхало 60 осіб, а між ними генеральний секретар УГВР Микола Лебідь та член УГВР д-р Мирослав Прокоп. Вранці в суботу 29-го травня продовжувалися наради. Звітвали члени уступаючої управи: Микола Чуйко — голова, Степан Баб'як — заступник голови на Каналу, Марія Ріпещка — секретар, Іван Дмитрик — секретар на Оспі Левинський — суспільна служба. На пропозицію голови кон-

трольної комісії Володимира Дашка ухвалено абсолютну уступуючу управу.

Нова голова управи була вибрана в такому складі: Ярослав Струтинський — голова, Михайло Мігус — заступник голови на Канаду, Юліан Котляр — заступник голови на ЗСА, члени управи: Володимир Сорока, Марія Писир, Іван Дмитрик, Роман Мац, Катерина Лялюк, Ольга Червінська та Михайло Бохно. Контрольна комісія: Микола Чуйко, Степан Адамчук та Олександр Білевич.

На нараді завітав гість з України генерал-майор Володимир Мулява. Він привітав з'їзд та розповів про розбудову українських Збройних Сил. По закінченні наради учасники вишуквалися в лаві і їм вручили грамоти від УГВР за вірну службу народами М. Лебідь та М. Прокоп. Грамоти підписали п'ять членів УГ-

ВР: крім поданих двох, ще о. д-р Іван Гриньох, д-р Павло Трула та проф. Лев Шанковський.

Увечері в прибраній парадній залі відбувся бенкет з участю численної громадськості, представників ветеранів та членів з родини. Програмою проводив Я. Струтинський. Доповідав „УПА з перспективи 50-ліття“ виступив М. Прокоп. Молитви провели о. митрат Іван Бублик та о. митрат Дмитро Паньків. У мистецькій програмі виступило три „Мальви“, виконавши повстанські та сучасні пісні.

Довгим рядом ветерани УПА підійшли до М. Прокопа, а він вручав їм пропам'ятний хрест з нагоди 50-ліття УПА проєкту мисткині Христі Котляр. Бенкет закінчено українським славенем.

Членам станиці ОхВУПА — Торонто належить велика подяка за вірну організацію з'їзду.

Я. С.

Маємо на складі новий наряд книжки

Ореста Субтельного

Subtelny, Orest: **UKRAINE: A HISTORY** (в англійській мові) Published by the University of Toronto Press and Canadian Institute of Ukrainian Studies, Toronto, Buffalo, London, 1988. printed in Canada, pp. 665. Soft cover, price \$25.00.

Можна набувати у книгарні Свободи.

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані доплатити до цін 6% податку.

МАЄМО НА СКЛАДІ НОВУ КНИЖКУ LUBOMYR LUCIUK and BOHDAN S. KORDAN: **ANGLO-AMERICAN PERSPECTIVES ON THE UKRAINIAN QUESTION 1938-1951** A DOCUMENTARY COLLECTION Published by The Limestone Press, Kingston, Ontario, — Vestal, New York 1987, printed in Canada by Brown and Martin Ltd., pages 242. Price \$20.00. The residents of New Jersey add 6% sales tax.

Documents, which indicate the relationship between the Ukrainian independence movement and the leading powers of the Western alliance before, during and after the Second World War.

SVOBODA BOOK STORE 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

BUSINESS OPPORTUNITIES

ПРИВАТНА ФІРМА ШЕЛВ займається всілякими справами: проєктування будівництва, торгівля, обслуговування і багато іншим.

В цій справі просимо звертатися на таку адресу: 290068 — Україна м. Львів вул. Теслюка 15а/10 Шевчук Володимир Васильович Тел. 011-7-0322, 216-881

РОЗШУКИ

Американський Червоний Хрест має дуже важливе повідомлення для таких осіб: Кузьма Демедюк, нар. 1918 р. в Тернопільській обл., Україна; емігрував до ЗСА в 1921 р., одружений, має четверо дітей.

Григорій Демедюк, нар. 1925 р. в Чикаго, Іл., одружений, має двоє дітей, обидва є сини, Карпа і Степана (Ковальчук). Остання відома адреса: 1911 Columbus Dr., East Chicago, Indiana.

Просимо телефонувати на число: (201) 433-3100, Том Бельський

Ще одна могила на чужині

19-го жовтня 1992 року небажанна смерть вивала з наших лав с. п. Данила Мазуренка, активного працівника на громадській ниві та сумлінного і скромного громадянина. Відійшов він у вічність з волі Всевишнього на 90-му році свого трудовитого життя.

Данило Мазуренко народився в селі Чернихівці на Збаражчині у свідомій українській селянській родині. Батько його, Пилип Мазуренко, був головою Шкільної ради, а дід Іван, у свій час, найсильнішим вояком у всьому Збаразькому повіті. Як голова села, дід Іван був добрим і щирим опікуном церкви, школи і своїх односельців.

Данило був дуже успішним у науці, з відзначенням склав вступний іспит до гімназії. Але на перешкоді здобути середню освіту стала Перша світова війна. Батька Данила забрали тоді до австрійської армії, а 2-літній хлопчик, як найстарший син, мусив зайнятися родинним господарством. У селі він був активним у культурно-освітній праці та керував кооперативом. Під час пацифікації 1930 років зазнав знущань від польської окупантської влади.

У 1936 році майже вся родина Мазуренків виїхала до Канади. На господарстві у селі залишилася сестра Павліна з чоловіком. У Канаді Мазуренки влаштувалися на фермі в Етельберті в Манітобі, де за контрактом були зобов'язані пробути п'ять років. У цьому ж Етельберті покійний Данило був дяком, учителем, брав активну участь в театральних виставах і працював на фермі. Тому що це були дуже важкі роки економічної депресії в Канаді, брати Данила Василь і Іван та сестра Марія переїхали до Торонто і там влаштувалися на працю.

У 1941 році, закінчивши свій контрактний речення, Данило разом з батьками переселився також до Торонто. Тут він включився в українське громадське життя, став членом УНО, вступив до хору „Боян“ та працював режисером в театральному гуртку.

В Торонто Данило, брат Іван і чоловік сестри Марії, Василь Базар, закупили готельне підприємство „Страткона“, а згодом поширили своє зацікавлення на закуп і продаж нерухомого майна. У Торонто Данило був одним із засновників української кредитової спілки та скарбником Об'єднання Збаражчан у Канаді. Це об'єднання в той час гуртувало розпорошених колишніх

мешканців збаразького повіту, організувало фонди і збирало матеріали для видання регіонального збірника, присвяченого Збаражчині. Данило вклав багато праці у видання цієї книги, бо фінансові справи показалися визначними у подоланні труднощів при появі двох томів фундаментальної книги, що побачили світ у 1980 і 1985 роках.

Данило Мазуренко як людина був скромною і благородною особою. Протягом життя він прочитав багато книжок і набув чимало всебічних знань. Був щедрий на добродійні дії, підтримував українські організації і установи. Після Другої світової війни допомагав українським біженцям у таборах в Німеччині й Австрії та своїй родині на Збаражчині. Був людиною шляхетною, великим українським патріотом, дорогим приятелем, мав небуденне почуття гумору, вмів жити по-справжньому та іншому дати поради. Під час праці над виданням про Збаражчину, він глибоко занепадав в мою пам'ять своїм теплим і присмерним словом. Скажу ширше, що я любив його, шанував його поради і тому пам'ятаю про покійного Данила ніколи не згасне в моєму серці.

У своєму заповіті св. п. Данило залишив поважні суми грошей на українські національні цілі: 100,000 доларів — на Фонд родини Мазуренків при Фундації Катедри українознавчих студій Торонтонського університету, 10,000 доларів — на Фонд Допомоги Україні при СКВУ, 10,000 доларів — на Дім Опіки при Церкві св. Дмитрія в Торонто. Залишив також деякі суми грошей на пресу та на наші релігійні установи.

Панахида, чин похорону та заупокійну Службу Богу в Церкві св. Покрови відслужив о. д-р Микол Стасів. Покійного поховано на цвинтарі Парк Лави в Торонто.

Св. п. Данило Мазуренко залишив у великому смутку дорогу дружину Ганну, брата Івана і сестру Марію з родинами та дальню родину в Канаді і на Україні. Висловлюємо їм усім наші найглибші співчуття. А гостинна канадська земля нехай буде йому пером.

Володимир Жила

BOOK COMPANY 26 First Avenue New York, N.Y. 10009 Tel.: (212) 473-3550

по гуртових цінах: книги ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, кави, книжки з українськими зображеннями, і т. п. в Армі.

● НА ПРОДАЖ ●

Нове мешкання

на партері, одна спальня, на Українському Селі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Тел.: (908) 885-5740 або веч.

(913) 381-2345, call collect

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK, ОКОЛИЦЯХ

ПУІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговування ЦИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тіл-них Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME 1600 Suyessant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (908) 964-4222 (201) 375-3555

СОЮЗІВКА
SOYUZIVKA

ЛІТНІ МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ НА СОЮЗІВЦІ 1993

Субота, 17-го липня

Год. 10:00 веч. — ЗАБАВА. Оркестра „ЗВУКИ СОЮЗІВКИ“

Субота, 24-го липня

Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ — ТАРАС ПЕТРИНЕНКО і „ГРОНО“

Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра „ФАТА МОРГАНА“

Неділя, 25-го липня

Год. 2:15 по пол. — КОНЦЕРТ під відкритим небом: „ФАТА МОРГАНА“

Субота, 31-го липня

Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ

Учасники курсів українських народних танців на Союзівці Керівник: балетмайстер РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА Гурт „ВЕСЕЛІ МУЗИКИ“ з Києва

Год. 10:00 веч. — ЗАБАВА. Оркестра „ВОДОГРАЙ“ з Нью Йорку

Неділя, 1-го серпня

Год. 2:15 по пол. — КОНЦЕРТ

СВІТЛАНА НИКИТЕНКО, сопрано ГАННА КУПОРОСОВА, піано

Субота, 7-го серпня

Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ.

Хор „ДУМКА“ з Нью Йорку

Мистецький керівник ВАСИЛЬ ГРЕЧИНСЬКИЙ

Год. 10:00 веч. — ЗАБАВА. Оркестра ТРІО ОЛЕСЯ КУЗИШИНА

Неділя, 8-го серпня — ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ

Субота, 14-го серпня

Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ

Ансамбль „ЧЕРВОНИЙ МАК“ при Театрі сучасного балету американського середнього заходу в Огайо

Мистецький керівник ВІРА МАГДЕЛИНА ІЛЬЧИШИН

ГАЛИНА КОВГАНІЧ, ОКСАНА КОВГАНІЧ (донька) — виконання пісень під акомпанімент гітари та бандури

Год. 10:00 веч. — ЗАБАВА. Оркестра „ВОДОГРАЙ“ з Нью Йорку

Субота, 21-го серпня — ВІДЗНАЧЕННЯ ДРУГОЇ РІЧНИЦІ

НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ

Хор „ПРОМЕТЕЙ“ з Філадельфії

Мистецький керівник АДРІАН БРИТТАН

Год. 10:00 веч. — ЗАБАВА. Оркестра „БУРЯ“ з Торонто

Год. 11:30 веч. — ВИБІР „МІС СОЮЗІВКИ '94“

Субота, 28-го серпня

Год. 8:30 веч. — ДОБРОЧИННИЙ КОНЦЕРТ...

у пам'ять св. п. ОЛЕКСИ „АЛЕКСА“ ГОЛУБА

Год. 10:00 веч. — ЗАБАВА. Оркестра „КРИШТАЛЬ“ з Нью Джерзі

Неділя, 29-го серпня

Год. 2:15 по пол. — КОНЦЕРТ ТВОРІВ ЛЬВІВСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ під керівництвом М. СКОРИКА

КІНЕЦЬ ТИЖНЯ З НАГОДИ ДНЯ ПРАЦІ

3-го, 4-го, 5-го, 6-го вересня

Програми присвячені

100-літтю „СВОБОДИ“, 60-літтю „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА“

і 40-літтю „СОЮЗІВКИ“

*** Ввесь прибуток з концерту буде переданий родині АЛЕКСА в Рівному, яку протягом свого перебування в Америці він фінансово підтримував.

Щоп'ятниці запрошуємо вас на забаву під музику оркестри:

„ЗВУКИ СОЮЗІВКИ“: ГРИЦЬ ГРИНОВЕЦЬ, СТЕПАН БЕНЬ

Конференсьє програм: МАРІЯНКА ГАВРИЛЮК

Відповідальна за програми: АНЯ ДИДИК-ПЕТРЕНКО

Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road Kerkhonson, New York 12446
914.626.5041

Пакунки до України з різноманітністю:
КОРАБЛЕМ, ЛІТАКОМ, СУПЕР-ЕКСПРЕСОМ.
Харчові пакунки на будь-який смак. Листи до України.
OKSANA Int'l Trade, Inc. (908) 925-0717

ECONOMY AIR FARES TO UKRAINE:

	Round trip	One way
New York/Kyiv	\$649	\$375
New York/Lviv	\$820	\$450

FREGATA TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th Street
New York, N.Y. 10107
Tel.: (212) 541-5707

Під патронатом
СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
і УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ
у Нью ЙОРКУ
ФІЛЬМ „УКРАЇНА в ОГНІ“

Який охоплює все минуле України — від княжої доби до сьогодні, знаходиться в кінцевій фазі продукції

Однієї фільм вимагає для закінчення додаткових фондів. Просямо наше громадянство допомогти нам фінансово закінчити фільм „Україна в Огні“ — це найбільша сила, яка покаже в правдивому світлі живий образ України. Даймо змогу, щоб фільм був в бібліотеках, університетах, і наша молодість мала доступ до нього, який заступить голокост України

Імена жертводавців будуть відзначені у фільмі та у пресі

Пожертви можна віддати від податку, випускати чеки на Ukrainian Art and Literary Club, N.Y. (U.V.O.)

Пожертви просимо вислати на адресу: FILM FUND for "UKRAINE in Fire" No. of Account 9965 Self Reliance (N.Y.) FCU, 108 Second Ave. New York, N.Y. 10003 Ярослав Кушнір, фільмовий продюсер

УКРАЇНСЬКІ ПІДРУЧНИКИ

та ДВОТОМНИЙ СЛОВНИК

для української молоді

авторства видатного педагога

сп. п. Марії Дайко

Це все що єдиний повний українсько-англійський та англійсько-український незрозумілий СЛОВНИК для молоді. Кожен том має понад 50,000 термінів, що включають ВІЛЬНІ УКРАЇНІ термінологію ЦЕРКВИ, молодіжних організацій, українистики, військові справи, історії, медицини, фізики, хемії, інженерної справи, зоології, ботаніки та ін.

Замовляйте у видавництві „РІДНА МОВА“:

Видання	Ціна (U.S. дол.)	Прощу мені вислати (прям.)
Буквар, 80 ст.	7.40	
Рідне Слово, 114 ст.	8.00	
Волошки, 156 ст.	8.60	
Рідний Край, 162 ст.	9.00	
Бвашан-Зінля, 220 ст.	9.60	
Про що тирса шелестіла, 262 ст.	10.50	
Словник-Двотомник, тверда обкладинка	35.00	

Опуста книгарня — 30%, а школам — 15%. Асекурована пересилка морем замовлень вагою понад 8 кілограмів — за наш рахунок. Асекурована пересилка Двотомника морем — 23.00 ам. дол.

Витність, заповніть і вже вишліть це оголошення до:

RIDNA MOVA PUBLISHING
10 Savaris Court, Donvale, Vic., 3111
Australia, Tel. B.H. 836-1385; A.H. 873-2085